

Lunds universitet
Rektor

Juridiska avdelningen
Karin Lindforss
BESLUT

2002-10-15
Reg.nr 31-3113-01

Anmälan mot Lunds universitet om ändrad utbildningsplan för mastersprogrammet Environmental Management and Policy

Anmälan

A har i en anmälan till Högskoleverket klagat på att Lunds universitet inte har gett honom möjlighet att, efter studieuppehåll, fortsätta studierna enligt den tidigare gällande utbildningsplanen. Hösten 2000 började han läsa på mastersprogrammet Environmental Management and Policy vid Lunds universitet, internationella institutet för industriell miljöekonomi. Han deltog i kurserna till första veckan i november när han återvände till Costa Rica för att vara med vid sin brors begravning och besöka sin sjuka mamma. När han var borta missade han några tentor. När han kom tillbaka fick han rådet av den ansvarige för programmet på institutet att inte fortsätta med vårterminens kurser utan koncentrera sig på att göra färdigt de återstående kurserna från höstterminen 2000 under vårterminen 2001. Sedan skulle han kunna läsa vårterminens kurser med början i januari 2002.

A fick senare information om att programmet gjorts om med nya kurser och kanske nya ämnen. Institutet ville då inte längre stå fast vid sitt erbjudande att han skulle få läsa vidare våren 2002 utan han skulle i stället tvingas börja om hösten 2001. Av de tidigare studierna, om totalt 15 poäng, som han läst och fått godkända skulle han få tillgodoräkna sig 13 poäng. Han hade ingen möjlighet att få stipendium för studierna igen eftersom en sådan ansökan måste lämnas in ett år i förväg. Den nya kursplanen innehåller minst åtta timmars obligatoriska moment om dagen så därför kan han inte arbeta för att försörja sig. A hävdar att institutets beslut är ett brott mot sektionerna 2.1, 2.2, 3.3 och 3.5 i universitetets rättighetslista för studenter. De tre först uppräknade bestämmelserna innehåller bl.a. förbud mot att en student utsätts för kränkande behandling.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Lunds universitet att yttra sig i ärendet.

BESLUT

2002-10-15

Reg. nr 31-3113-01

Sid 2

Lunds universitetets yttrande

Lunds universitetet har anfört i huvudsak följande.

Bakgrund

A antogs till mastersprogrammet Environmental Management and Policy för läsåret 2000/2001. Han beviljades stipendium från institutet för tiden augusti 2000 – maj 2001.

Mastersprogrammet omfattar 60 poäng fördelade enligt följande. Studierna startar i augusti med en tre veckor lång introduktionskurs. Sedan följer "Basic block", 20 poäng, som pågår från början av september till mitten av januari. Därefter följer Advanced block, 20 poäng, som pågår till slutet av maj. Studierna avslutas med "Thesis block", 20 poäng, från slutet av maj till början av oktober, då studenterna skriver sina examensarbeten. Basic block och Advanced block består av olika kurser som avslutas med tentamen eller skriftligt arbete.

När Advanced block skulle börja i mitten av januari hade A klarat 7 poäng av 20. Eftersom han hade flera omtentamina kvar och därmed inte hade de förkunskaper som behövdes träffades en överenskommelse om att han skulle läsa in dessa poäng under våren. Han skulle då kunna läsa Advanced block under vårterminen 2002. A läste in ytterligare 8 poäng under våren och erhöll stipendium till och med mars 2001.

För läsåret 2001/2002 har mastersprogrammet genomgått genomgripande förändringar. Kurserna inom Basic block och Advanced block ser väsentligt annorlunda ut. Institutet kan inte längre erbjuda A att läsa Advanced block enligt den gamla kursplanen eftersom det skulle innebära att institutet skulle hålla gruppövningar, göra inlämningsuppgifter, ordna gästföreläsningar, resor m.m. för bara en student.

Institutets rekommendation var att A skulle börja om från början, men givetvis bara tentera de 7 poäng han inte kan tillgodoräkna sig från de tidigare studierna. Den gavs bara med tanke på As bästa och i syfte att underlätta för honom att klara examen. A kan dock i stället välja att tentera höstterminens kurser enligt den tidigare utbildningsplanen och påbörja undervisningen först vid vårterminens start 2002 enligt den nya utbildningsplanen.

Riktlinjer för relationen mellan institutioner och studenter inom grundutbildningen vid Lunds universitet

Riktlinjer för relationen mellan institutioner och studenter inom grundutbildningen vid Lunds universitet (riktlinjerna) är fastställda av universitetsstyrelsen den 4 juni 1998 och reviderade den 6 november 2000.

Universitetets uppfattning är att de punkter som A åberopar måste avse den äldre versionen. Den 2.1 som åberopats motsvaras i dag av 4.1. "En student får aldrig utsättas för kränkande behandling, exempelvis beroende på innehav av förtroendeuppdrag. Tidigare 2.2 motsvaras i dag av 4.3: "Studenternas arbetsmiljö

BESLUT

2002-10-15

Reg. nr 31-3113-01

Sid 3

och jämställdhetssituation skall motsvara de krav som ställs i gällande lagstiftning för universitetsanställda.” 3.3 i tidigare version av riktlinjerna motsvaras i dag av 7.1. ”Tid för genomförande av kursutvärdering skall finnas avsatt i kursschemat.”

Institutet har gjort sitt yttersta för att hjälpa A med hans studier och för att lösa situationen med hans resterande tentamina och kurser på bästa sätt. Institutet har inte på något sätt utsatt A för kränkande behandling. Inte heller har As arbetsmiljö eller jämställdhetssituation på något vis avvikit från vad som gällt för övriga studenter och anställda vid institutet.

Enligt 5.4 (3.5 i tidigare version av riktlinjerna) skall den student som så önskar under minst ett år utöver den normala studietiden, ha möjlighet att slutföra en påbörjad utbildning i huvudsak enligt den utbildningsplan som gällde när studenten genomgick utbildningen.

I det nu aktuella fallet har utbildningsplanen ändrats markant och A har inte erbjudits att läsa vårterminens kurser enligt den utbildningsplan som gällde när han antogs. Eftersom det inte kan anses ekonomiskt försvarbart att erbjuda Advanced block enligt den ordning som gällde när A antogs, har institutet funnit skäl att frångå riktlinjerna i detta avseende.

Kontakter med anmälaren

A har i kontakter med Högskoleverket meddelat att han har rest hem och avbrutit sina studier. Han har fått universitetets yttrande för kännedom.

Högskoleverkets bedömning

Rätten att få gå en utbildning enligt äldre utbildningsplan när den gamla ändrats regleras inte i högskoleförordningen (1993:100). Lunds universitet har utfärdat riktlinjer som innebär att den student som så önskar under minst ett år utöver den normala studietiden, skall ha möjlighet att slutföra en påbörjad utbildning i huvudsak enligt den utbildningsplan som gällde när studenten genomgick utbildningen. A har anfört att Lunds universitets beslut att inte låta honom fortsätta sina studier, är ett brott mot denna regel.

Universitetets riktlinjer avslutas med påpekandet att ”lokala avvikelser” kan förekomma. Några särskilda riktlinjer för den aktuella utbildningen har dock inte redovisats. Såsom Högskoleverket framhöll i rapporten ”20 åtgärder för att stärka studenternas rättssäkerhet”, 2001:27 R, är det viktigt att utfärdade riktlinjer följs av lärosätena. Detta gäller särskilt riktlinjer som är av betydelse för studenternas möjligheter att slutföra sina utbildningar. Mot denna bakgrund är det beklagligt att universitetet inte följt sin egen riktlinje i detta fall. Följden har blivit att A inte har kunnat slutföra sin utbildning.

Av universitetets yttrande framgår dock att institutet vidtagit omfattande åtgärder för att hjälpa A att klara av studierna under höstterminen 2000. I ärendet har inte framkommit något som tyder på att A har utsatts för kränkande behandling.

Med dessa synpunkter avslutar Högskoleverket ärendet.

BESLUT

2002-10-15

Reg. nr 31-3113-01

Sid 4

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman efter föredragning av verksjuristen Karin Lindfors.

Annica Lindblom

Karin Lindfors

Kopia till

A